

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پاس

موضوع:

سیره

مخاطب:

دانش آموزان دختر مقطع ابتدایی (سوم تا ششم)

هدف کلی:

آشنایی دانش آموزان با برخی از القاب، صفات و فضایل اخلاقی حضرت فاطمه (س)

اهداف جزئی:

دانش آموزان در این درس با مفهوم برخی از القاب، صفات و فضایل اخلاقی حضرت فاطمه (س) از طریق موارد زیر آشنا می شوند:

۱. سیره ی پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم

۲. بیان علت نامگذاری برخی از اسامی با استناد به روایات وارده

هدف رفتاری (خروجی):

انتظار می رود دانش آموزان در پایان این درس با توجه به سیره و سخنان پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و ائمه معصومین

علیهم السلام به ارزش و مقام حضرت فاطمه (س) پی برده و نیز برخی از صفات و فضایل حضرت فاطمه (س) را بیان کنند.

روش های مناسب تدریس:

فعال: (شعر، جدول، مسابقه، بازی با کلمات و ...)

رسانه های آموزشی:

تابلو، کارت و ...

سلام سلام بچه ها
سلام سلام غنچه ها
اون کیه که همیشه
یکیه دو تا نمی شه
بچه ها رو دوست داره
خُب کی می دونه اون کیه؟
یه کامیون آفرین
به شما ی نازنین
خدا فقط یکی است
اسم قشنگش الله
جز او دیگه خدا نیست
لا اله الا الله

بچه های گلم موافقید یک شعر با هم بخونیم؟ پس یک صلوات خیلی بلند بفرستید که صداتون به فرشته های آسمون
برسه. اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَّآلِ مُحَمَّدٍ

حالا هر قسمتی که من خواندم، شما بلند بگید: **یا زهراء یا زهراء**.

دختر آل طاهها..... یازهرء یازهرء

همسر و یار علی..... یازهرء یازهرء

باغ و بهار علی..... یازهرء یازهرء

کوثر قرآن تویی یازهرء یازهرء

مادر پاکان تویی یازهرء یازهرء

از همگان برتری..... یازهرء یازهرء

مهر تو مهر خدا..... یازهرء یازهرء

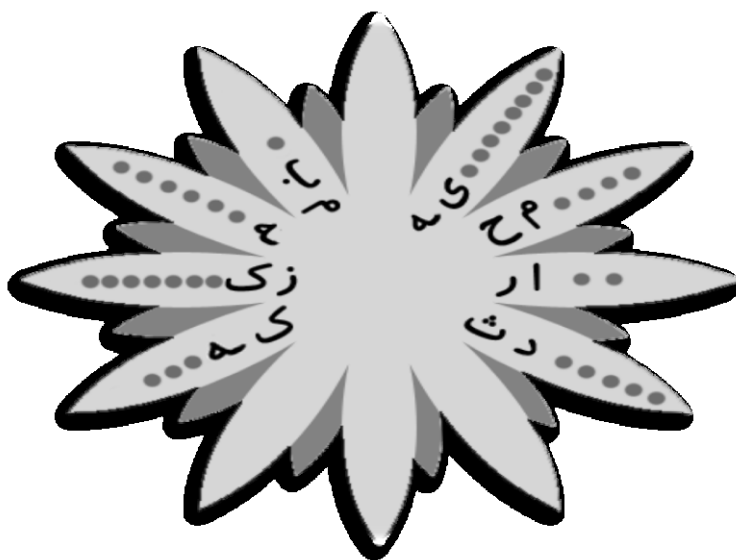
دست همه سوی تو..... یازهرء یازهرء

گشته نهان تربت..... یازهرء یازهرء

کن نظری سوی ما..... یازهرء یازهرء

قشنگای من کدومتون می تونید به من بگید چرا به حضرت فاطمه(س) زهراء گفته می شه؟(۱) آفرین به شما. بله! ...
امام صادق(ع) هم فرمودند: چون که هر وقت حضرت فاطمه(س) برای نماز می ایستاد نورش برای آسمانی ها می
درخشید هم چون ستارگان که برای اهل زمین می درخشند.(۲)

بچه ها حضرت فاطمه(س)، اسم های دیگه ای هم داره. برای این که اون اسم ها رو با هم، یاد بگیریم می خوام
یه مسابقه اجرا کنیم. اون هایی که آماده ان یک صلوات خیلی بلند بفرستن. اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ ...

لله محمد و آل محمد و محمد و آل محمد

من یک گل می کشم و داخل گلبرگ ها نقطه می دارم از کمترین نقطه شروع به شمارش کنیم و حرف
 روبروی نقطه ها را می نویسیم تا به آن اسم ها برسیم: آفرین! ... این حرف ها: **م-ب-ا-ر-ک-ه-م-ح-د-ث-**
ه-ز-ک-ی-ه به دست آمد. حالا کدومتون می تونه با حرف ها، اسم ها را حدس بزنه؟ یه کامیون آفرین به
 شما نازنین. (**مبارکه محدثه زکیه**) بله! ... این اسم ها از نام های حضرت فاطمه (ع) است که **مبارکه** به
 معنای؛ **خوش یمن، خجسته و فرخنده، محدثه** به معنای؛ **گوینده سخن و زکیه** به معنای؛ **پاک، طاهر و**
پارسا است. پیامبر (ص) حضرت فاطمه (س) را به دلیل این ویژگی ها که شما آشنا شدید، خیلی دوست
 داشت. به خانه دخترش می رفت و می فرمود: بوی **ه-ب-ش-ت** را از وجودت حس می کنم. (۳) دخترم
 زهرا (س) بوی **ای س** دارد. (۴) با توجه به این که گل یاس سفید رنگ و از لطیف ترین و خوشبوترین
 گل هاست (۵)، از این رو احتمالاً افراد با ذوق حضرت زهرا (س) را گل یاس نامیده اند. با توجه به
 ضربت سیلی که خورد و صورتش **ب و ک د** شد، ایشان را "**یاس کبود**" گفته اند. اکنون بچه ها دوست
 دارید بدونید حضرت فاطمه (س) چه سفارشی به ما کردن؟ بیاین به کمک هم، اون جمله سفارشی رو پیدا
 کنیم. (۸) چه طوری؟..... من سخن سفارشی حضرت فاطمه (س) رو در گوش نفر اول می گم، بعد نفر
 اول در گوش بغل دستی خودش می گه تا آخر کلاس، نفر آخر اون جمله ای که سفارشیه در گوشش گفته
 شده بلند می گه، بعد من اون جمله سفارشیه زیبا حضرت فاطمه (س) رو، تُو تابلو می نویسم تا ببینم
 درست گفته یا نه؟ البته بچه ها در گوشی صحبت کردن اصلاً کار خوبی نیست ولی ما به عنوان مسابقه
 این کار رو انجام می دیم و تازه می دونیم که یکی از سفارش های حضرت فاطمه (س) در گوشمون گفته
 می شه. خب با یک صلوات مسابقه رو شروع می کنیم. (۹) کدام یک از نام های حضرت فاطمه (س) به
 معنای کسی است که با فرزندان و شوهرش بسیار دلسوز و مهربان است؟ (۱۰)

حالا نوبت چیه؟ صلوات ... اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ

حالا دستای منو ببینید بله!... نگاه کنید! با هم دیگه ... **بله با هم دیگه ...**

بله ! ... با هم دیگه ...

دستامونو می بریم بالا

با هم دیگه می کنیم دعا

می گیم خدا دوستت داریم

جز تو امیدی نداریم

مریضا رو شفا بده

بارون به غنچه ها بده

يك كاری كن خدای ما

خدای مهربان ما

که هیچ جایی جنگ نباشه

کسی دلش تنگ نباشه

آدم ها مهربون باشن

همدل و هم زبون باشن

الهی آمین . الھی آمین

پانویس:

۱. به هر کسی که جواب درست به سوال ها می دهد، امتیاز و جایزه مناسب دهید.
۲. در منابع اسلامی، لقب های را برای حضرت فاطمه(س) برشمرده اند که از جهت بار معنایی مثبت و معنوی که دارند، در حق آن حضرت(س) صادق است؛ چرا که این القاب اشاره به صفات و فضایل اخلاقی دارند. لقب های حضرت فاطمه(س): زهراء، صديقه، طاهره، راضيه، مرضيه، مباركه، بتول و ... لقب زهراء مشهور و گاه فاطمه زهراء و يا با تركيب عربی؛ فاطمه الزهراء است. زهرا مونث آژهر و به معنای: روشن، آن که چهره درخشان دارد، آن که رنگ پاك و سفید دارد، ماه درخشان. از امام صادق(ع) پرسیدند چرا فاطمه را زهراء نامیدند؟ فرمود: زیرا فاطمه چنان بود که چون در محراب می ایستاد نوری از او برای اهل آسمان درخشش می کرد همان طور که ستارگان برای اهل زمین درخشش دارند و نه نام نزد حق تعالی دارد: فاطمه، صديقه، مباركه، طاهره، زكيه، راضيه، مرضيه، محدثه و زهرا از القاب آن حضرت که نشان از جایگاه بسیار رفیع ایشان دارد، لقب؛ سیده نساء العالمین است. این لقب برگرفته از روایتی از پیامبر(ص) است که در مورد ایشان فرمود: ابنتی فاطمه سیده نساء العالمین. یعنی: دخترم فاطمه بزرگ بانوی زنان جهانیان است. فرهنگ فارسی معین، لغتنامه دهخدا، فرهنگ ابجدی عربی فارسی(ترجمه المنجد)، فواد افرام البستانی؛ ترجمه رضا مهیار، ج ۱، ص ۴۸، بحار الانوار(ط بیروت)، ج ۴۳، ص ۱۲، ج ۶، امالی شیخ صدوق، ص ۲۴۵، حدیث ۱۲، زندگانی حضرت زهرا(س)، ترجمه ج ۴۳ بحار الانوار، علامه محمد باقر مجلسی(ره)، ص ۱۰۰ و بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۱۲
۳. از مهارت کارت بازی با حرف های پراکنده، به هم ریخته و در هم استفاده شود. برکت یعنی خیر فراوان و از فاطمه نسل فراوانی به اسلام هدیه شده، لذا در برخی از تفاسیر آمده که در آیه ی «انا اعطیناک الکونثر» احتمال دارد منظور، حضرت فاطمه(س) باشد.
۴. زکاة هم به معنای رشد و نمو و هم به معنای طهارت است، بنابراین زکیه هم یعنی از فاطمه نسل پرباری پا به عرصه وجود گذاشت و هم این که حضرت فاطمه(س) وجودی پاک و طهارت است.
۵. صدوق، علل الشرایع، نجف، مکتبه الحیدریه، ۱۳۸۵ ق، ج ۱، ص ۱۸۳
۶. محدث نوری، مستدرک الوسائل، قم، آل البیت، ۱۴۰۸ ق، ج ۱، ص ۴۳۴
۷. پیامبر(ص) وقتی گل یاس «یاس خوش بوی مدینه» حضرت زهراء(س) را می بوید، می فرمود: رانحه بهشت را از بوی او حسن می کنم. انبیاء خوشبو هستند. از بهشتی ها هم بوی عطر آس(آس نام درختی است که برگ هایش عطر بسیار خوبی دارد. احتمالا یاس باشد) می آید. هم چنان که ملانکه رایحه گل سرخ دارند. دخترم زهرا نیز رایحه آس و گلابی و گل سرخ دارد. با توجه به این که گل یاس از لطیف ترین و خوشبو ترین گل ها بوده و سفید است، از این رو احتمالا افراد با ذوق حضرت زهرا(س) را گل یاس نامیده اند. عشق من پاییز آمد مثل پار ... باز هم ما بازماندیم از بهار ... احتراق لاله را دیدیم ما ... گل مید و خون نجویدیم ما ... باید از فقدان گل خونجوش بود ... در فراق یاس مشکپوش بود ... یاس بوی مهربانی می دهد ... عطر دوران جوانی می دهد ... یاس ها یادآور پروانه اند ... یاس ها پیغمبران خانه اند ... یاس در هر جا نوید آشتی است ... یاس دامن سپید آشتی است ... در شبان ما که شد خورشید؟ یاس ... بر لبان ما که می خندید؟ یاس ... یاس يك شب را گل ایوان ماست ... یاس تنها يك سحر مهمان ماست ... بعد روی صبح پرپر می شود ... راهی شب های دیگر می شود ... یاس مثل عطر پاك نیت است ... یاس استنشاق معصومیت است ... یاس را آینه ها رو کرده اند ... یاس را پیغمبران بو کرده اند ... یاس بوی حوض کوثر می دهد ... عطر اخلاق پیمر می دهد ... حضرت زهرا دلش از یاس بود ... دانه های اشکش از الماس بود ... داغ عطر یاس زهرا زیر ماه ... می چکانید اشك حیدر را به راه ... عشق معصوم علی یاس است و بس ... چشم او يك چشمه الماس است و بس ... اشك می ریزد علی مانند رود ... بر تن زهرا گل یاس کیود ... گریه آری گریه چون ابر چمن ... بر کیود یاس و سرخ نسترن ... گریه کن حیدر که مقصد مشکل است ... این جدایی از محمد مشکل است ... گریه کن زیرا که دخت آفتاب ... بی خبر باید بخوابد در تراب ... این دل یاس است و روح یاسمین ... این امانت را امین باش ای زمین ... نیمه شب دزدانه باید در مغاک ... ریخت بر روی گل خورشید خاك ... یاس خوشبوی محمد داغ دید ... صد فلك زخم از گل این باغ دید ... مدفن این ناله غیر از چاه نیست ... جز دو کس از قبر او آگاه نیست ... گریه بر فرق عدالت کن که فاق ... می شود از زهر شمشیر نفاق ... گریه بر طشت حسن کن تا سحر ... که پر است از لخته خون جگر ... گریه کن چون ابر بارانی به چاه ... بر حسین تشنگی در قتلگاه ... خاندانت را به غارت می برند ... دخترانت را اسارت می برند ... گریه بر بی دستی احساس کن ... گریه بر طفلان بی عباس کن ... باز کن حیدر تو شط اشك را ... تا نگردد با خجالت مشک را ... گریه کن بر آن یتیمانی که شام ... با تو می خوردند در اشك مدام ... گریه کن چون گریه ابر بهار ... گریه کن بر روی گل های مزار ... مثل نوزادان که مادر مرده اند ... مثل طفلانی که آتش خورده اند ... گریه کن در زیر تابوت روان ... گریه کن بر نسترن های جوان ... گریه کن زیرا که گل ها دیده اند ... یاس های مهربان کوچیده اند ... گریه کن زیرا که شبنم فانی است ... هر گلی در معرض ویرانی است ... ما سر خود را اسیری می پریم ... ما جوانی را به پیری می پریم ... زیر گورستانی از برگ رزان ... من بهاری مرده دارم ای خزان ... زخم آن گل در تن من چاك شد ... آن بهار مرده در من خاك شد ... ای بهار گریه بار نا امید ... ای گل مأیوس من یاس سپید(احمد عزیزی) پدر پیر فلک ... مادر ساکت دهر ... قصه هاشان زیباست! ... قصه هایی دارند پر از نقل و نبات ... پر از شادی و شور ... چه صمیمانه به خود می بالند ... وقتی از شادترین خاطره ها می گویند ... لحظه ی خلقت آدم ... فصل اعجاز زمین ... لحظه ی رویش گل ... لحظه ی میلاد گل یاس سفید ... (یاس خوشبوی مدینه) با توجه به ضربت و سیلی که خورد و صورتش کیود شد، ایشان را "یاس کیود" گفته اند. عطاردی عزیز الله، اخبار و آثار حضرت امام رضا علیه السلام، اول، تهران، کتابخانه صدر، ۱۳۹۷ ق، ص ۷۳۹. حضرت رضا علیه السلام فرمود: علی ابن ابی طالب(ع) فرمودند: پیامبر(ص) با دست خود يك گل به من دادند. هنگامی که گل را نزدیک دماغم بردم، فرمود: آن گل سر آمد گل های بهشت بعد از گل یاس می باشد.
۸. حضرت فاطمه(س) فرمودند: بهترین شما کسی است که با مردم مهربان تر است. (دلایل الامامه و كنز العمال، ج ۷، ص ۲۲۵)
۹. سخن حضرت فاطمه(س) در ابتدای مسابقه بلند گفته نشود. مربی در پایان، جمله رو تکرار و بگوید: بیاین ما هم مثل حضرت(س) با هم مهربان باشیم، با محبت صحبت کنیم، آشتی کنیم، دوستی کنیم و
۱۰. حاتیه: «حاتیه» به معنای دلسوز و مهربان نسبت به همسر و فرزندان است. محدث قمی(ره): حاتیه یعنی شوهرش را سخت دوست داشته است. از دیگر نام های حضرت زهرا(س): مباركه، مرضيه، راضيه، طاهره، فاطمه، بتول، عذرا، حورا، مباركه، زكيه، محدثه، صديقه، نوريه و حاتیه است. ابن طاووس، علی بن موسی، طرف من الانبياء و المناقب، محقق و مصحح: عطار، قیس، ص ۱۶۹، انتشارات تاسوعا، مشهد، ج ۱، ۱۴۲۰ ق؛ مجلسی، محمد باقر، بحار الانوار، ج ۲۲، ص ۴۸۴، دار إحياء التراث العربی، بیروت، ج ۲، ۱۴۰۳ ق. (از گروه جهادی نسیم وصال)